

Załącznik
do uchwały Nr XXIV/179/2009
z dnia 24 marca 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI STARE POLE

Gmina Stare Pole
Powiat Malborski
Województwo Pomorskie

Stare Pole 2009

<u>Spis treści</u>	strona
1 Wstęp	2
2 Charakterystyka miejscowości Stare Pole na tle gminy	3
▪ Położenie administracyjno – geograficzne	3
▪ Historia	4
▪ Układ przestrzenny i zabytki kultury materialnej	7
▪ Demografia	8
▪ Rynek pracy. Gospodarka. Rolnictwo	9
▪ Infrastruktura	9
▪ Oświata. Zdrowie. Bezpieczeństwo	10
▪ Kultura. Rekreacja	11
3 Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	13
4 Analiza zasobów miejscowości Stare Pole	15
5 Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia – analiza SWOT	16
6 Wizja rozwoju wsi Stare Pole	17
7 Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność	20
▪ Charakterystyka projektów według kolejności rankingowej	22
8 Koszty realizacji projektów i harmonogram ich wdrażania	27
9 Podsumowanie	28

Wstęp

Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. otworzyło przed naszym krajem szerokie perspektywy rozwoju dzięki możliwości otrzymania finansowego wsparcia na realizację działań w różnych dziedzinach życia gospodarczego i społecznego. Szansę na dofinansowanie mają zarówno projekty obejmujące swym zasięgiem duże obszary i wielu beneficjentów, jak również te, kierowane do lokalnych, często małych społeczności. Właśnie dla tych ostatnich to niejednokrotnie szansa na odmianę dotychczasowego otoczenia i sposobu życia. Wspólne planowanie przez mieszkańców małych miejscowości wizji rozwoju miejsca, w którym żyją na co dzień oraz świadomość, że można otrzymać wymierne wsparcie finansowe i merytoryczne na realizację konkretnych działań, prowadzi do budowania trwałych więzi międzysąsiedzkich, podjęcia bezinteresownych działań na rzecz lokalnej wspólnoty, a jednostkowo – wzrost wiary we własne możliwości, chęć rozwoju osobistego oraz motywację do poszukiwania dla siebie nowych szans na poprawę życia materialnego i duchowego.

Pierwszym krokiem na drodze do lepszej przyszłości dla społeczności, jaką stanowią mieszkańcy wsi, jest opracowanie Planu Odnowy Miejscowości. Opracowując Plan dla wsi Stare Pole chciano przede wszystkim zintegrować jej mieszkańców i pobudzić do wspólnego działania. Plan jest dokumentem strategicznym, stworzonym przy aktywnym udziale jego mieszkańców. Ma uświadomić mieszkańcom Starego Pola ich rolę w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia. Dokonano inwentaryzacji zasobów i identyfikacji problemów, następnie skupiono się nad kierunkami rozwoju – jaką drogą należy pójść, aby najlepiej wykorzystać potencjał wsi. Ostatnim etapem było stworzenie wizji wsi i zaplanowanie działań zmierzających do jej urzeczywistnienia. Proponowane przez mieszkańców przedsięwzięcia są możliwe do zrealizowania jedynie przy aktywnym ich zaangażowaniu oraz przy wsparciu władz samorządowych gminy Stare Pole i województwa pomorskiego.

Plan Odnowy Miejscowości Stare Pole zaplanowany został na kilka kolejnych lat. W okresie tym podejmowane będą działania inwestycyjne, a także inne, o charakterze integracyjnym i rekreacyjno - wypoczynkowym. Przystąpienie do realizacji danego projektu poprzedzone zostanie przygotowaniem odpowiednich opracowań i kosztorysów. Każdy projekt zostanie przedstawiony na zebraniu wiejskim i po jego uchwaleniu dołączony, jako kolejny załącznik do Planu.

Charakterystyka miejscowości Stare Pole

1. Położenie administracyjno – geograficzne

Miejscowość Stare Pole jest stolicą gminy, położoną w jej centralnej części, wzdłuż drogi krajowej nr 22. Jest jednym z 12 sołectw należących do gminy Stare Pole, skupiających 16 miejscowości.

Gmina Stare Pole jest jedną z pięciu gmin wchodzących w skład Powiatu Malborskiego, położonego na wschodnich kresach województwa pomorskiego. W podziale fizyczno-geograficznym Gmina Stare Pole pozostaje w obrębie Żuław Wiślanych, będących częścią makroregionu Pobrzeża Gdańskiego, wchodzącego w skład podprovincji Pobrzeży Południowobałtyckich, a ściślej w jego wschodniej części nazwanej Żuławami Elbląskimi. Reprezentuje typ krajobrazu naturalnego – nadmorski deltowy, zajmuje powierzchnię 7 949 ha, z czego 322 ha to lasy, a 6 257 użytki rolne.

Poniższa mapka przedstawia obszar gminy i lokalizację miejscowości Stare Pole.

2. Historia

Obszar na którym leży Stare Pole, do XVI w. był na znacznej jego części pokryty rozlewiskami jeziora Družno, bagnami oraz lasem grądowym. Badania archeologiczne wykazują, że mimo takich warunków, istnieją ślady obecności człowieka na tych terenach już ok. 2500 – 1700 lat p.n.e. Dowodem na istnienie osadnictwa są stanowiska archeologiczne w Kleciu, Janówce i w zakolu koryta Starego Nogatu (nieopodal Starego Pola, na Piachowej Górze). W średniowieczu (ok. VI w.) tereny rozciągające się na wschód od Wisły i Nogatu opanowali pogańscy Prusowie, którzy osiedlili się również w okolicach Starego Pola. Świadczą o tym staropruskie nazwy miejscowości jak Krauslamks (Kraszewo) czy Matkutkaimis (Parwark). Tereny Starego Pola wchodziły w obręb włości Altem, która sięgała na północ do okolic Jegłownika.

Przybycie Krzyżaków rozpoczęło wielką akcję kolonizacyjną terenów Żuław. Wówczas to następuje lokacja większości istniejących wsi w okolicach Starego Pola. Korzystne warunki stosowanego przez Krzyżaków prawa chełmińskiego przyciągały osadników, którzy zamiast rozproszonych osad i pojedynczych dworów zakładali zwarte, założone według jednolitego planu wsie, których granice były ściśle określone w przywilejach lokacyjnych. 14 lutego 1330 roku następuje lokacja wsi Atfelde (Stare Pole) z rąk komtura dzierzgońskiego Lutra von Braumchweiga.

Po wieku świetności i rozwoju, jaki przeżywał Zakon w ciągu XIV w., nastąpił upadek Krzyżackiej potęgi. W czasie wojny polsko-krzyżackiej oraz wojny trzynastoletniej, wiele wiosek zostało zniszczonych. Na mocy pokoju z 1466 r. Stare Pole i okolice znalazły się w Prusach Królewskich, w tzw. Ekonomii Malborskiej. Wówczas to na nowo rozpoczęto uporządkowywanie spraw osadniczych. Król Kazimierz Jagiellończyk dokonał nowej lokacji wsi Krzyżanowo (Nocendorf) i Szlagnowo (Schlablau).

O sytuacji społecznej we wsi Stare Pole dowiadujemy się z zachowanego przekazu z 1510 r.: „Zarówno sołtys Jost, jak i 11 kmieci i karczmarz nosili niemieckie nazwiska. Istniała jednak wówczas we wsi tradycja o mieszkających tu wcześniej Polakach, zawarta w nazwie Polensfelt odnosząca się do 6 włók ziemi. Tradycja ta utrzymywała się do końca XVI w. Za polskich czasów ludność narodowości polskiej powróciła do Starego Pola i była liczna. W 1569 r. król Zygmunt August wydał potwierdzenie przywileju dla wsi Altfelde”.

Kiedy w 1569 r. król Zygmunt August wydał edykt gwarantujący swobody religijne, większość późniejszych osadników wokół Starego Pola pochodziła z Holandii i Niemiec. Osiedlali się oni na terenach najslabiej dotychczas zasiedlonych i najtrudniejszych do uprawy. Kolonistów tych zwano w dawnej Polsce Olędrami, należeli oni do protestanckiej sekty

mennonitów, prześladowanej w Niderlandach. Specjalizowali się oni w zakresie osuszania błot i bagien. Spośród miejscowości leżących wokół Starego Pola, osadnicy wybrali na utworzenie swojej osady Szaleniec, gdzie do tej pory był folwark. Osiedlając się tworzyli zagrody holenderskie. Oprócz prac melioracyjnych i nowego typu osadnictwa, zasługą mennonitów było sprowadzenie na Żuławy biało-czarnych krów rasy holenderskiej i związana z tym produkcja serów. Do dziś zachowały się liczne zabytki ich specyficznego budownictwa – domy podcieniowe.

Napływ ludności wyznania protestanckiego spowodował powstanie pierwszego, drewnianego kościoła ewangelickiego w Starym Polu. Kilka lat później powstała plebania ze szkołą ewangelicką. W związku ze spaleniem kościoła - 1705 roku, podjęto z pomocą oficerów szwedzkich odbudowanie kościoła, zaś w 1749 roku również szkoły. Nowy cmentarz ewangelicki zorganizowano na nieco wzniesionym terenie w 1843 roku - obecnie cmentarz katolicki. Również w połowie XIX wieku zakupiono dzwony i zawieszono na małej cmentarnej drewnianej wieży. W 1879 roku wybudowano nowy kościół w okolicy cmentarza, do dziś istniejący, a w 1896 roku plebanię (obecnie przedszkole). Ostatnią ewangelicką szkołę wybudowano w końcu XIX wieku, która funkcjonowała do 1934 roku - późniejszy budynek Gminy i Komisariat Policji.

Mieszkańcy Starego Pola i okolicznych wsi wyznania katolickiego posiadali wybudowany w XIV w. kościół w Krzyżanowie wraz z podstawową szkołą dla dzieci z tej Parafii (która była czynna do 1934 roku) w budynku, gdzie był sklep spożywczy. Obie szkoły ewangelicka i katolicka w 1934 roku zostały połączone i przeniesione do nowo wybudowanej piętrowej szkoły w Starym Polu wraz z małą halą sportową, która uległa spaleniowi w 1945 roku. W latach powojennych odbudowano szkołę z innym kształtem zadaszenia - do której w późniejszym okresie, w 1960 roku dobudowano skrzydło północno - zachodnie. Po drugiej stronie szkoły za szosą urządzono boisko sportowe wraz z przebieralnią przy której działało szereg klubów, jak piłki nożnej, czy rowerzystów, który został zorganizowany w 1898 roku przez warzelnika z miejscowej cukrowni - Hoffmanna.

Dynamiczny rozwój Starego Pola w XIX w. wiązał się z zaistnieniem kilku czynników. Po pierwsze zmieniono przebieg drogi nr 1 Kolonia – Berlin – Malbork – Elbląg – Królewiec, z pierwotnej trasy Królewo – Ząbrowo na trasę Królewo – Stare Pole. Kolejnymi, znacznymi przedsięwzięciami była budowa drogi w kierunku Dzierzgonia (1844-1845) oraz oddanie linii kolejowej Malbork - Braniewo – Królewiec wraz z dworcem w Starym Polu. Nie bez znaczenia na rozwój Starego Pola i okolicy miała nowo wybudowana cukrownia, którą uruchomiono jako drugą na terenie Żuław Wiślanych.

Po II wojnie światowej Stare Pole znalazło się ponownie w granicach państwa polskiego. Ludność niemiecka została wyludniona, a na jej miejsce sprowadzono osadników z południowych i wschodnich terenów Polski.

Dużą rolę w rozwoju Starego Pola odegrał powołany w 1952 r. Zakład Naukowo Badawczy Żuław, przekształcony następnie w Rolniczy Rejonowy Zakład Doświadczalny, a po reformie administracyjnej w 1975 r. w Wojewódzki Ośrodek Postępu Rolniczego. Obecnie jest to Oddział Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Gdańsku.

W 1959 r. utworzono przedszkole, 1974 r. powołano Gminny Ośrodek Kultury.

Obecnie Stare Pole jest jedną z prężniejszych miejscowości w województwie pomorskim. W 2005 r. Stare Pole obchodziło jubileusz 675 lat lokacji.

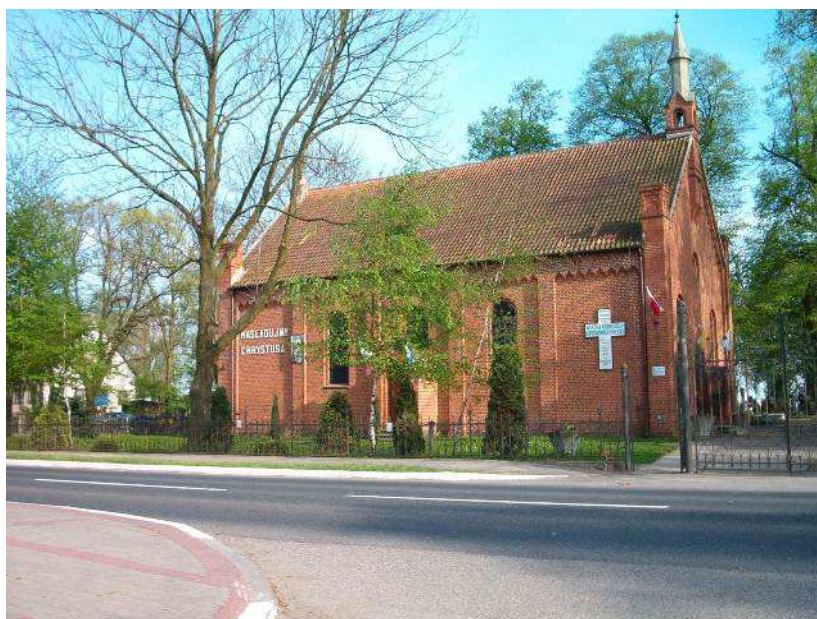
Uroczysta sesja z okazji obchodów 675-lecia Starego Pola

3. Układ przestrzenny i zachowane zabytki kultury materialnej

Stare Pole w pierwotnej formie miało układ owalnicowy. Rozwój miejscowości, który nastąpił w XIX wieku spowodowany był rozbudową układu komunikacyjnego – drogowego i kolejowego oraz związanej z tym infrastruktury (stacja kolejowa, poczta, zajazdy wiejskie, restauracja). Drugim czynnikiem stymulującym rozwój była budowa cukrowni, jej zespół poszerzał zarys planu wsi w kierunku zachodnim (budynki produkcyjne i pomocnicze), a potem północnym (zabudowa mieszkalna dla robotników stałych i sezonowych). Po roku 1945 tendencja rozwojowa układu osadniczego została utrzymana, w przeciwieństwie do pozostałych miejscowości w gminie, których układ pozostaje ten sam lub nawet ulega zmniejszeniu. Granice układu przestrzennego Starego Pola poszerzają się głównie poprzez nową zabudowę mieszkaniową. Stara zabudowa ulega niestety powolnemu zniszczeniu.

Do najlepiej zachowanych zabytków kultury materialnej na terenie miejscowości Stare Pole należy:

- kościół filialny z XIX w. p.w. Matki Boskiej Królowej Polski wraz z cmentarzem i zachowanym układem zieleni wysokiej, kaplicą i dzwonnica,
- budynek z Urzędem Pocztowym wraz z oficyną gospodarczą i murowanym ogrodzeniem z XIX w.
- zabudowa przemysłowa stanowiąca kompleks cukrowni,
- zabudowania kolejowe wraz z dworcem,
- wiele i jednorodzinne budynki mieszkalne z początku XX w. oraz budynki drewniane w zagrodzie holenderskiej.

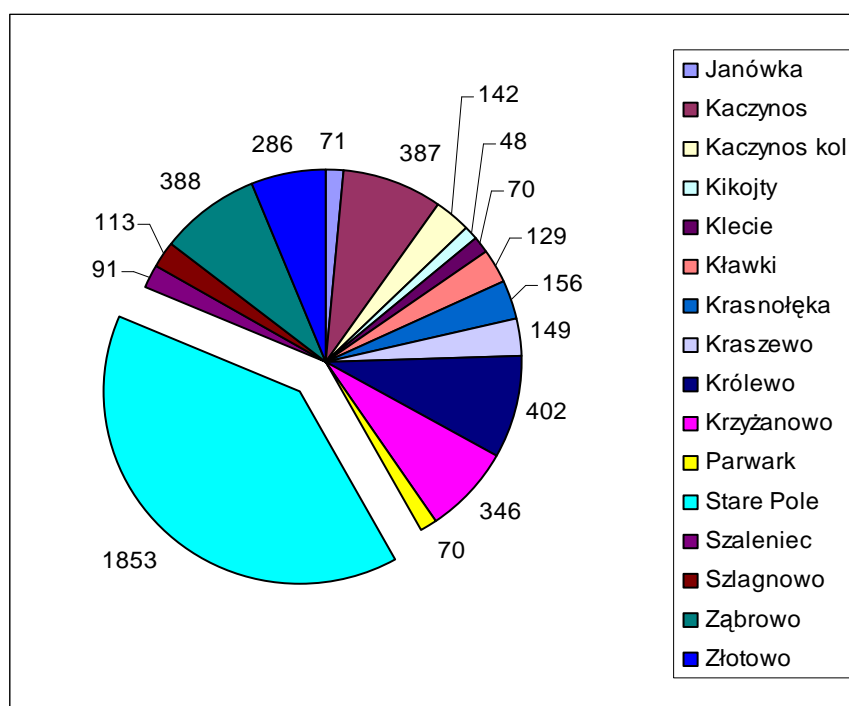
Kościół ewangelicki, obecnie rzymsko-katolicki, filialny, p.w. Matki Bożej Królowej Polski, wybudowany w 1879 r.

Budynek Urzędu Poczty wraz z oficyną gospodarczą i murowanym ogrodzeniem z XIX w.

4. Demografia

Stare Pole jest największą pod względem liczby mieszkańców miejscowością w gminie. Na dzień 31 grudnia 2008 r. zamieszkiwało ją 1853 osoby, co stanowi blisko 40% ogólnej liczby mieszkańców gminy. Przeważa ludność w wieku produkcyjnym - 65%, w wieku przedprodukcyjnym jest 23% społeczności i 12% w wieku poprodukcyjnym. Poniższy wykres przedstawia liczbę mieszkańców Starego Pola na tle gminy.

5. Rynek pracy. Gospodarka. Rolnictwo.

Gmina Stare Pole charakteryzuje się stosunkowo niskim poziomem bezrobocia, które z roku na rok spada. Na dzień 31 grudnia 2008 r. liczba osób pozostających bez pracy wynosiła 312 osób, a w latach 2007 i 2006 wynosiła odpowiednio 421 i 521 osób (dane Powiatowego Urzędu Pracy w Malborku).

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców Starego Pola jest praca zarobkowa i dochody z własnej działalności.

Największymi pracodawcami w Starym Polu są:

- Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku Oddział Stare Pole – jednostka budżetowa, zajmująca się przede wszystkim szkoleniem i doradztwem rolniczym,
- Dam-Rob Sp. z o. o. produkująca kontenery do transportu części samochodowych,
- Zespół Szkół i Przedszkole – jednostki samorządowe,
- Urząd Gminy.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 168 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego i 12 sektora publicznego. W sektorze prywatnym największą grupę stanowią małe, rodzinne firmy handlowe i usługowe.

Dzięki dobremu połączeniu komunikacyjnemu mieszkańcy Starego Pola znajdują również zatrudnienie w pobliskich miastach: Malborku i Elblągu oraz w trójmieście.

Z uwagi na fakt, że gmina Stare Pole jest gminą typowo rolniczą, mieszkańcy pozostałych miejscowości swoje utrzymanie czerpią głównie z rolnictwa. Gospodarstwa nastawione są na produkcję zbóż, rzepaku i roślin okopowych (buraki cukrowe), a także na hodowlę bydła i trzody chlewnej. Położenie gminy na terenach rolniczych jest atutem dla rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego.

Od kilkunastu lat w Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Gdańsku Oddział Stare Pole organizowane są Żuławskie Targi Rolne (czerwiec) oraz Jesienne Targi Ogrodniczo-Nasienne, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem zwiedzających. Dzięki nim okoliczni rolnicy mają szansę zapoznać się z nowymi technologiami w produkcji rolnej, osiągnięciami w hodowli zwierząt, a także zaopatrzyć się w ozdobny materiał roślinny czy obejrzeć występy twórców ludowych.

6. Infrastruktura

Miejscowość Stare Pole posiada bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturę komunalną. 100% mieszkańców podłączonych jest do sieci wodociągowej a 99,8% korzysta z sieci kanalizacyjnej. Zaopatrzenie w wodę mieszkańców Starego Pola, jak całej gminy,

zapewnia Centralny Wodociąg Żuławski, który pobiera wodę z ujęcia „Letniki” zlokalizowanego na terenie gminy Stare Pole, w miejscowości Ząbrowo. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Starym Polu. Przez teren gminy Stare Pole przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia. Oprócz Starego Pola w sieć gazową wyposażone są miejscowości Krzyżanowo, Królewo i Janówka. Mieszkańcy pozostałych miejscowości wykorzystują gaz butlowy. Na terenie gminy nie występuje zbiorowe zaopatrzenie w ciepło. Stosowane jest indywidualne ogrzewanie, głównie węglem kamiennym.

Szkielet układu drogowego gminy stanowi droga krajowa nr 22 przechodząca przez miejscowości Królewo i Stare Pole, która jest także drogą międzynarodową, łączącą przejście graniczne Gronowo (do Rosji) z przejściem granicznym Kostrzyn (do Niemiec). Drogi powiatowe, których jest w gminie blisko 56 km, są na ogół w złym stanie technicznym. Łączą one poszczególne wsie z siedzibą gminy i drogą krajową nr 22.

Przez gminę Stare Pole przebiega linia kolejowa Gdańsk – Elbląg – Olsztyn. Pociągi osobowe zatrzymują się na stacji Stare Pole i Królewo. Stanowi to dogodne połączenie z miastami Malbork, Elbląg, Gdańsk. Gmina jest również obsługiwana przez podmiejską linię MZK i przewoźników powstałych na bazie byłego PKS.

7. Oświata. Zdrowie. Bezpieczeństwo.

Na terenie gminy, w Starym Polu zlokalizowany jest Zespół Szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum), w którym obecnie uczy się 593 dzieci. Szkoła posiada 19 w pełni wyposażonych gabinetów lekcyjnych, bibliotekę, czytelnikę multimedialną, 2 sale gimnastyczne, świetlicę, kuchnię i stołówkę. Istnieje również Przedszkole, do którego uczęszcza 112 maluchów. Dzieci mają do dyspozycji w pełni wyposażony budynek wraz z otoczeniem przystosowanym do ich potrzeb.

Ośrodek Zdrowia w Starym Polu świadczy usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej dla wszystkich mieszkańców gminy. Mieści się on w tym samym budynku co Urząd Gminy. W budynku tym znajduje się również Apteka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, który dba o bezpieczeństwo publiczne w całej gminie i Ochotnicza Straż Pożarna, która dysponuje lekkim samochodem do ratownictwa drogowego, wyposażonym w zestaw ratownictwa przedmedycznego oraz zakupionym w 2008 r. zestawem do usuwania kolizji drogowych.

Budynek Zespołu Szkół

8. Kultura. Rekreacja.

Zadania z zakresu kultury i sportu realizuje Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Obecnie działają następujące sekcje: sportowa, szachowa, taneczna, muzyczna i plastyczna, a także klub seniora i liga podwórkowa. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu jest również organizatorem Festiwalu Pieśni Maryjnej, czy takich imprez, jak: finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, obchodów jubileuszu Starego Pola, dożynek gminnych, powiatowych i - jak to miało miejsce w 2008 r. - wojewódzkich. GOKiS sprawuje również opiekę nad świetlicami wiejskimi w: Janówce, Królewie, Kleciu, Złotowie, Kaczynosie, Ząbrowie, Szlagowie.

W Starym Polu działa również Gminna Biblioteka Publiczna, która oprócz tradycyjnego wypożyczania książek, organizuje szereg zajęć edukacyjnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W roku 2008 r. w Starym Polu, w ramach programu „Moje boisko - Orlik 2012”, został wybudowany kompleks boisk sportowych, na który składają się boisko do piłki nożnej, boisko do piłki ręcznej oraz budynek wielofunkcyjny.

W Starym Polu działają takie organizacje i stowarzyszenia, jak:

- Stowarzyszenie Kobiet Gminy Stare Pole „Tradycja”,
- Stowarzyszenie sportowe „Błękitni”,

- Uczniowski Klub Sportowy,
- Caritas Diecezji Elbląskiej Oddział w Starym Polu,
- Ochotnicza Straż Pożarna.

W roku 2008 gmina stała się również członkiem Stowarzyszenia o nazwie Lokalna Grupa Działania „Spichlerz Żuławski”, które obejmuje obszar powiatu malborskiego. Celem tego Stowarzyszenia jest promocja i wspieranie rozwoju obszarów wiejskich gmin należących do stowarzyszenia oraz aktywizacja lokalnej społeczności.

Kompleks sportowy „Moje boisko Orlik 2012”

Co ją wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobre położenie komunikacyjne (przy drodze krajowej, linii kolejowej, 10km do Malborka, 20km do Elbląga). ▪ Dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna. ▪ Dobrze rozwinięta sieć handlowa i usługowa. ▪ Bliskość atrakcji turystycznej o skali międzynarodowej, jaką jest Zamek Krzyżacki w Malborku. ▪ Aktywność gospodarcza mieszkańców.
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcja mieszkalna. ▪ Ośrodek rozwoju gospodarczego i społecznego gminy oraz koncentracji najważniejszych instytucji publicznych. ▪ Ograniczona funkcja rekreacyjna.
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywni, przedsiębiorczy, dobrze wykształceni. ▪ Niezintegrowani w działaniach na rzecz swojej miejscowości.
Co jest podstawą utrzymania?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wynagrodzenia z zatrudnienia w zakładach pracy. ▪ Dochody z własnej działalności. ▪ Emerytury, renty, zasiłki.
W jaki sposób mieszkańcy są zorganizowani?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rada Sołecka. ▪ Rada Parafialna. ▪ Stowarzyszenia.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Problemy zgłaszane są przez mieszkańców wsi na zebraniach wiejskich, bezpośrednio do sołtysa lub do Urzędu Gminy.
Jak wygląda nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabudowa zwarta, wzdłuż drogi krajowej, drogi powiatowej prowadzącej do Dzierzgonia. ▪ Rozbudowa południowej części Starego Pola – powstawanie osiedla domów jednorodzinnych. ▪ Obejścia zadbane i estetyczne. ▪ Stadion sportowy z boiskiem wielofunkcyjnym. ▪ Dwa place zabaw dla dzieci. ▪ Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura rekreacyjna. ▪ Ścieżka rowerowa łącząca Stare Pole ze wsią Kraszewo.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stare Pole jest wsią napływową, zamieszkałą przez osoby pochodzące z różnych rejonów Polski, dlatego brak jest rdzennych tradycji. ▪ Mieszkańcy obchodzą święta związane z kultem religijnym (Boże Narodzenie, Wielkanoc).

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none">▪ Krajobraz charakterystyczny dla Żuław, równinny, przeciętany rowami melioracyjnymi.▪ Wieś otoczona polami uprawnymi.▪ Stan środowiska naturalnego dobry, zagrożeniem może być sąsiedztwo lotniska wojskowego i droga krajowa (hałas, zanieczyszczenie powietrza).▪ Prowadzona jest segregacja odpadów (szkło, plastik).▪ Zbiorowy system odprowadzania ścieków, obejmujący blisko 100% mieszkańców.
Jakie jest rolnictwo?	<ul style="list-style-type: none">▪ Ograniczona funkcja rolnicza.▪ Gospodarstwa nastawione na uprawę zbóż, rzepaku, hodowlę bydła.
Jakie są połączenia komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none">▪ Stacja PKP – połączenia z Malborkiem, Elblągiem, Gdańskiem.▪ Podmiejska linia MZK i przewoźnicy działający na bazie dawnego PKS.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none">▪ Nowoczesne boisko wielofunkcyjne.▪ Dwa place zabaw.▪ Zajęcia prowadzone przez GOKiS.▪ Zajęcia pozalekcyjne w szkole – kołka zainteresowań.▪ Gminny i uczniowski klub sportowy.

Analiza zasobów miejscowości Stare Pole

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
walory krajobrazu			X	
walory klimatu			X	
walory szaty roślinnej			X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	X			
świat zwierzęcy	X			
wody powierzchniowe (rzeki, stawy)		X		
podłoże, warunki hydrologiczne			X	
gleby				X
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej			X	
walory zagospodarowania przestrzennego				X
zabytki			X	
zespoły artystyczne				X
Dziedzictwo religijne i historyczne				
miejsca, osoby i przedmioty kultu		X		
tradycje, obrzędy, gwara		X		
legendy, podania i fakty historyczne		X		
ważne postacie historyczne	X			
specyficzne nazwy	X			
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową				X
działki pod zakłady usługowe i przemysłowe			X	
tradycyjne obiekty mieszkaniowe i gospodarskie		X		
place i miejsca publicznych spotkań		X		
miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka i rolnictwo				
działalność gospodarcza				X
gospodarstwa rolne, gleby, użytki rolne		X		
Sąsiedztwo				
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, atrakcja turystyczna)				X
ruch tranzytowy				X
przyjezdni stali i sezonowi		X		
Mieszkańcy, instytucje, organizacje społeczne				
placówki opieki społecznej				X
szkoły				X
domy kultury, świetlice				X
OSP				X
KGW, rada sołecka				X
stowarzyszenia				X

Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia – analiza SWOT

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">▪ Położenie w ciągu układu komunikacyjnego o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.▪ Silna baza dydaktyczno-szkoleniowa Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego wraz z bazą hotelową.▪ Aktywność gospodarcza mieszkańców.▪ Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.▪ Dobrze rozwinięta sieć handlowa i usługowa.▪ Tereny pod zabudowę mieszkaniową.	<ul style="list-style-type: none">▪ Brak miejsc rekreacyjnych („mała infrastruktura”).▪ Zły stan infrastruktury kultury.▪ Narastające natężenie ruchu na drodze krajowej i związane z tym uciążliwości (hałas, zanieczyszczenie powietrza).▪ Mała aktywność mieszkańców w aspekcie społecznym.▪ Zły stan części dróg osiedlowych.▪ Brak oferty leczenia specjalistycznego

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">▪ Wykorzystanie atrakcyjnego położenia.▪ Atrakcyjne sąsiedztwo – Zamek w Malborku.▪ Sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich.▪ Zwiększenie dostępności środków pomocowych (RPO, PROW).▪ Możliwości rozwoju działalności gospodarczej.▪ Otwarcie granic – możliwość legalnej pracy.	<ul style="list-style-type: none">▪ Niewystarczające fundusze na rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności.▪ Brak obwodnicy Starego Pola▪ Rosnące bezrobocie w powiecie.▪ Istnienie lotniska wojskowego.

Wizja rozwoju miejscowości Stare Pole

Wizja

„Stare Pole – miejscowość nowoczesna, o wysokim standardzie życia mieszkańców i szerokich możliwościach rozwoju gospodarczego”

Panorama Starego Pola

Plan Odnowy Miejscowości Stare Pole

Co ma ją wyróżniać?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysoki standard życia mieszkańców. ▪ Estetyka i nieskażone środowisko. ▪ Otwartość na nowe możliwości i szanse jakie daje atrakcyjne położenie.
Jakie ma pełnić funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcja mieszkalna - warunki zamieszkania dla ludzi pochodzących i pracujących w mieście. ▪ Funkcja gospodarcza – rozwój działalności gospodarczej
Kim mają być mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywni, identyfikujący się z wsią, zintegrowani w działaniach na rzecz jej rozwoju. ▪ Podnoszący swoje wykształcenie i kwalifikacje. ▪ Młodzi – zahamowanie odpływu mieszkańców do miasta poprzez stworzenie dobrych warunków mieszkaniowych.
Co jest podstawą utrzymania?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wynagrodzenie z zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. ▪ Dochody z działalności gospodarczej i pozarolniczej. ▪ Emerytury i renty.
W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy ?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rada Sołecka i Grupa Odnowy Wsi. ▪ Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Starego Pola. ▪ Organizacje i stowarzyszenia działające na terenie gminy. ▪ Wspólne organizowanie imprez integracyjnych, np. dni sołeckich.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dyskusja na zebraniach wiejskich, zaangażowanie mieszkańców w sprawy wsi. ▪ Aktywna działalność Stowarzyszenia na rzecz rozwoju Starego Pola. ▪ Konsultacje z jak największą liczbą mieszkańców, „małe referendum” w celu wyłonienia priorytetów rozwoju wsi.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wieś nowoczesna, z zachowanymi elementami zabytkowymi. ▪ Zadbana, estetyczna. ▪ Połączona z innymi miejscowościami w gminie siecią ścieżek rowerowych. ▪ Wyremontowany i dobrze wyposażony Ośrodek Kultury. ▪ Miejsca rekreacji i wypoczynku dla wszystkich mieszkańców. ▪ Dobry stan dróg i chodników osiedlowych.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powrót do źródła – identyfikacja i rozpropagowanie kultury i tradycji z czasów z przed II wojny światowej (kultura mennonicka).
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekologiczny system grzewczy (z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii). ▪ Poszerzony zakres segregacji odpadów. ▪ Wymienione azbestowe pokrycia dachowe i rury wodociągowe.

Plan Odnowy Miejscowości Stare Pole

	<ul style="list-style-type: none">▪ Obwodnica Starego Pola – zmniejszenie uciążliwości związanych z hałasem i zanieczyszczeniem powietrza.
Jakie ma być rolnictwo?	<ul style="list-style-type: none">▪ Przyjazne dla środowiska▪ Wykorzystujące nowoczesne technologie produkcji roślinnej i zwierzęcej.
Jakie mają być połączenia komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none">▪ Zwiększona liczba połączeń kolejowych.▪ Zwiększona liczba połączeń autobusowych – dodatkowy przewoźnik.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none">▪ Wyremontowany i dobrze wyposażony Ośrodek Kultury z szeroką ofertą zajęć.▪ Zajęcia pozalekcyjne w szkole, szczególnie podnoszące znajomość języków obcych i rozwijające zainteresowania.▪ Bezpieczne place zabaw.▪ Zmodernizowany stadion sportowy.

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących lokalną społeczność

Arkusze planowania w sposób przejrzysty przedstawia priorytet rozwoju miejscowości Stare Pole, z wyodrębnionymi celami i projektami służącymi do jej realizacji. Część z nich wykracza poza zakres zadań realizowanych w ramach odnowy wsi.

Kompleks budynków produkcyjnych i pomocniczych byłej cukrowni – obecnie siedziba firmy Dam-Rob.

WIZJA	CEL	PROJEKT	RANKING	KTO ZREALIZUJE
„Stare Pole – miejscowość nowoczesna, o wysokim standardzie życia mieszkańców i szerokich możliwościach rozwoju gospodarczego”	1. Poprawa infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	1.1 Budowa ciągów pieszo – rowerowych.	1	Gmina
		1.2 Remont Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu	2	Gmina, Rada Sołecka
		1.3 Przebudowa stadionu sportowego	3	Gmina, Rada Sołecka
		1.4 Zagospodarowanie miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców	4	Gmina, Rada Sołecka
	2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej	2.1 Budowa, remont dróg i chodników osiedlowych	1	Gmina, Rada Sołecka
		2.2 Uzbrojenie terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową.	2	Gmina, partnerzy prywatni
		2.3 Wymiana azbestowych pokryć dachowych i sieci wodociągowej	3	Gmina, Centralny Wodociąg Żuławski
	3. Działania aktywizujące i integrujące	3.1 Powołanie Stowarzyszenia na rzecz rozwoju miejscowości Starego Pole	1	Gmina, Rada Sołecka
		3.2 Imprezy integracyjne	2	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Rada Sołecka

Charakterystyka projektów według kolejności rankingowej

Charakterystyka projektów nr 1 w rankingu

Cel: Poprawa infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej

Projekt 1.1 Budowa ciągów pieszo-rowerowych

Budowa ciągów pieszo-rowerowych w gminie Stare Pole jest przedsięwzięciem wieloetapowym, przewidzianym do realizacji w ciągu kilku lat. Projekt zakłada budowę 6 odcinków ścieżek rowerowych w gminie o łącznej długości 11km. W roku 2008 Gmina zrealizowała I etap projektu i wybudowała ścieżkę rowerową łączącą Stare Pole ze wsią Kraszewo o łącznej długości 2,1km.

Głównym celem budowy ciągów pieszo-rowerowych w gminie Stare Pole jest podniesienie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej gminy oraz poprawa jakości życia mieszkańców na obszarów wiejskich. Ścieżki rowerowe mają służyć zarówno mieszkańcom gminy, jak również osobom przyjeźdnym. Ze względu na duże zainteresowanie turystyką rowerową wielu turystów przyjeżdżających chociażby do Malborka, chciałoby również zwiedzić okolicę właśnie na rowerach. Obecnie jest to praktycznie niemożliwe, gdyż wiąże się z koniecznością korzystania z ruchliwych i niebezpiecznych dróg przeznaczonych dla ruchu samochodowego. Brak odpowiedniej infrastruktury, w tym ścieżek rowerowych, uniemożliwia rozwój turystyki na obszarach wiejskich.

Budowa ścieżek rowerowych ma również na celu zaspokoić potrzeby mieszkańców gminy, dla których ścieżki rowerowe stanowią dogodne połączenie komunikacyjne z siedzibą gminy. Duża część mieszkańców, chcąc dostać się do urzędu, przychodni, szkoły, stacji PKP korzysta z roweru, bądź dochodzi pieszo. Jest to szczególnie niebezpieczne, gdyż jedyną trasą prowadzącą do Starego Pola (w tym z Ząbrowa) jest ruchliwa droga krajowa nr 22.

Budowa ścieżek rowerowych w gminie Stare Pole wpłynie również na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej tego terenu. Wzrost liczby turystów odwiedzających gminę przyczyni się do rozwoju działalności gospodarczej i pozarolniczej związanej z turystyką

Budowa ścieżki rowerowej łączącej Stare Pole z miejscowością Ząbrowo jest II etapem projektu w ramach którego przewiduje się wybudowanie 2 326m ścieżki o szerokości 2,5m. Miejscowość Ząbrowo ze względu na swoje położenie jest szczególnie atrakcyjna turystycznie. Sąsiedztwo rzeki Nogat oraz lasu położonego w jej zakolu, które wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat, to cenne atuty w rozwoju gminy.

Cel: Poprawa stanu infrastruktury technicznej.

Projekt 2.1 Budowa, remont dróg i chodników osiedlowych.

O ile stan drogi krajowej, przebiegającej przez Stare Pole i części dróg powiatowych, jest zadowalający, o tyle znaczna część dróg wewnętrznych wymaga remontu lub nawet przebudowy. W pierwszej kolejności remontu wymaga ulica Jana Pawła II, która przechodzi przez osiedle domów jednorodzinnych, łączy Stare Pole z Krzyżanowem i jest drogą równoległą do drogi powiatowej Stare Pole – Dzierzgoń, co jest o tyle istotne, że w przypadku zablokowania (np. z powodu wypadku) drogi powiatowej może być drogą objazdową.

Konieczność budowy nowych dróg wynika z faktu rozszerzania się zabudowy, głównie mieszkaniowej. Gmina zamierza pozyskać środki na budowę i remont dróg m.in. z Programu Przebudowy Dróg Lokalnych.

Cel: Aktywizacja mieszkańców

Projekt 3.1 Powołanie stowarzyszenia na rzecz rozwoju miejscowości Starego Pola

Powołanie stowarzyszenia działającego na rzecz rozwoju Starego Pola ma przyczynić się do zwiększenia zaangażowania mieszkańców w rozwój własnej miejscowości. Stowarzyszenie powinno skupiać przedstawicieli różnych środowisk społecznych, którzy aktywnie działać będą na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców Starego Pola. Przykłady z innych miejscowości pokazują, że tylko dzięki oddolnemu zaangażowaniu samych mieszkańców możliwy jest szybki i zgodny z oczekiwaniami społecznymi rozwój własnej miejscowości. Uczestniczenie w procesie decyzyjnym oraz w realizacji poszczególnych zadań przekłada się na dbałość o osiągnięte efekty.

Charakterystyka projektów nr 2 w rankingu

Cel: Poprawa infrastruktura kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej

Projekt 1.2 – Remont dachu i sali Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu.

Budynek, w którym mieści się Ośrodek Kultury wymaga gruntownego remontu. W bardzo złym stanie jest dach budynku, pokryty płytami eternitowymi. Jest nieuszczelny i w czasie opadów zalaniu ulega drewniany strop, głównie w części nad sceną i salą widowiskową. Strop jest w bardzo złym stanie technicznym. W złym stanie jest również podłoga parkietowa w sali widowiskowej, która ze względu na swoje zużycie, wymaga wymiany. Konieczna jest szybka interwencja, gdyż obecny stan zagraża bezpieczeństwu osób korzystających z sali, a w szczególności dzieci i młodzieży.

Cel: Poprawa stanu infrastruktury technicznej

Projekt 2.2 Uzbrojenie terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową.

Gmina stopniowo przygotowuje grunty pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe, wyposażając je w niezbędną infrastrukturę. Celem tych działań jest rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie Starego Pola i tym samym zapobieganie odpływowi mieszkańców do większych ośrodków oraz wspieranie rozwoju lokalnej gospodarki poprzez udostępnienie terenów inwestycyjnych. Stare Pole, ze względu na swoje położenie, ma szansę stać się prężnym ośrodkiem życia społecznego i gospodarczego.

Cel: Aktywizacja mieszkańców

Projekt 3.2 Imprezy integracyjne

Imprezy integracyjne to jeden z lepszych sposobów na mobilizację mieszkańców i zaangażowanie we wspólne działanie. Istnieje szereg pomysłów na rodzaj i charakter takich imprez, które będą skierowane przede wszystkim do dzieci (np. Dzień Dziecka), czy też przeznaczone dla całej społeczności, jak: rajdy rowerowe, mecze, festyny i te o charakterze kulturalnym: przedstawienia, występy. Realizacja tych imprez nie jest możliwa bez zaangażowania Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu

Cel: Poprawa infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej

Projekt 1.3 Przebudowa stadionu sportowego

Powierzchnia stadionu sportowego w Starym Polu wynosi ok. 30 tys. m². Stadion usytuowany jest naprzeciwko Zespołu Szkół. W roku 2008 r., w ramach programu „Moje boisko - Orlik 2012”, na terenie stadionu został wybudowany kompleks boisk sportowych, na który składają się boisko do piłki nożnej, boisko do piłki ręcznej oraz budynek zaplecza socjalnego. Na terenie stadionu znajduje się również plac zabaw. W bieżącym roku Gmina zamierza ubiegać się o dofinansowanie przebudowy stadionu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego. Jeżeli dofinansowanie zostanie przyznane, w przyszły roku ruszą prace, w ramach których planuje się modernizację istniejącej płyty boiska do piłki nożnej, modernizację i budowę bieżni lekkoatletycznych (bieżni okólnej 400m – 4 tory i bieżni prostej 110m i 100m – 6 torów), budowę rzutni do pchnięcia kulą, skoczni do skoku w dal, budowę oświetlenia stadionu, wyposażenie stadionu w trybuny oraz modernizację istniejącego budynku.

Cel: Poprawa stanu infrastruktury technicznej

Projekt 2.3 Wymiana azbestowych pokryć dachowych i sieci wodociągowej.

W Starym Polu pokrycia azbestowe występują na 32 budynkach mieszkalnych, w tym na budynkach wielorodzinnych. Z obiektów publicznych tylko Gminny Ośrodek Kultury i Sportu posiada dach z eternitu. Już drugi rok Gmina udziela dofinansowania do kosztów usuwania azbestu dla wszystkich tych, którzy zdecydują się na wymianę pokryć dachowych. Zdecydowanie trudniejszą sprawą jest wymiana azbestowej sieci wodociągowej, oczywiście ze względu na wysokie koszty takiej operacji. W gminie Stare Pole eksploatatorem sieci i dostawcą wody jest Centralny Wodociąg Żuławski. Wymiana sieci możliwa jest tylko dzięki współpracy CWŻ z Gminą i poprzez pozyskanie środków zewnętrznych na tę inwestycję.

Cel: Poprawa infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.

Projekt 1.4 Zagospodarowanie miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

W Starym Polu, oprócz dwóch placów zabaw, brak jest miejsc rekreacyjnych, wypoczynkowych, czy chociażby tych, które wpływają na poprawę wizerunku i estetyki wsi. Zagospodarowania wymaga plac przy Urzędzie Gminy, na którym planuje się urządzenie skwerku z fontanną, ławeczkami, ścieżkami, uzupełnionymi elementami zieleni. Z uwagi na fakt położenia tego terenu przy skrzyżowaniu drogi krajowej i powiatowej, jego zagospodarowanie będzie stanowić wizytówkę miejscowości.

Drugim terenem wymagającym zagospodarowania jest ulica Dworcowa. Jak sama nazwa wskazuje prowadzi ona do stacji kolejowej. Wzdłuż tej ulicy, której długość wynosi ok. 200m, koncentruje się większość placówek handlowych Starego Pola oraz placówka Banku Spółdzielczego. Tutaj również znajduje się pętla dla autobusów MZK i innych przewoźników. Ulica kończy się rondem, na którym rosną drzewa i znajduje się kilka ławeczek. Ze względu na zaniedbanie tego terenu jest on mało estetyczny i praktycznie nie wykorzystany. Właściwe urządzenie ulicy poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań architektonicznych przyczyni się do poprawy struktury funkcjonalno-przestrzennej Starego Pola.

Kolejnym miejscem wymagającym uporządkowania jest basen przeciwpożarowy. Oczyszczenie basenu, obudowanie estetycznym ogrodzeniem, zainstalowanie pomostu, obsadzenie krzewami to prace, których wykonanie przyczyni się do estetyzacji wsi i podniesienia jej atrakcyjności.

Plan Odnowy Miejscowości Stare Pole

PROJEKT	Koszty ogółem	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA		HARMONOGRAM REALIZACJI						
		Budżet gminy	Środki pozabudżetowe	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Budowa ciągów pieszo-rowerowych	4 000 000	1 000 000	3 000 000							
Remont dachu i sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu	200 000	50 000	150 000							
Przebudowa stadionu sportowego	2 500 000	625 000	1 875 000							
Zagospodarowanie miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców	600 000	200 000	400 000							
Budowa i remont dróg oraz chodników osiedlowych	3 000 000	750 000	2 250 000							
Uzbrojenie terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługi	200 000	200 000								
Wymiana azbestowych pokryć dachowych i sieci wodociągowej	300 000	80 000	220 000							
Powołanie stowarzyszenia na rzecz rozwoju miejscowości Stare Pole	-	-	-							
Imprezy integracyjne	40 000	25 000	15 000							

Koszty realizacji projektów i harmonogram ich wdrażania

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości Stare Pole określa najważniejsze zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, pobudzi ich aktywność i zaangażowanie w sprawy wsi. Przewiduje w ciągu najbliższych 7 lat zarówno działania inwestycyjne, jak również inne o charakterze integracyjnym i aktywizującym. Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane. Wprowadzane zmiany przede wszystkim uwzględniać będą potrzeby zgłaszane przez mieszkańców wsi Stare Pole.